

usprkos tome što su vodili do različitih rezultata, oni ipak nisu uspjeli izbrisati hrvatski nacionalni identitet, niti svijest o opstojnosti hrvatske državnosti. Hrvatska je povijest zbog toga tako zanimljiva, ali upravo je to čini tako nedostupnom povjesničarima izvan Hrvatske. Ideološka su ograničenja sada, doduše, nestala, ali hrvatska povijest još nije našla svoje zasebno mjesto u razmatranjima europskih povjesničara. Kao osnovnoga krivca za svojevrzni 'zastoj' naveo bih jezik. Naime, znanstveno istraživanje hrvatske prošlosti zahtijeva poznavanje ne samo hrvatskog nego i latinskog, njemačkog, taljanskog, mađarskog, pa čak i turskog i arapskog jezika.

Zbog te jezične nedostupnosti hrvatske povijesti u inozemstvu, ali i s obzirom na opći deficit povijesnih znanosti u zemljama Sjeverne i Zapadne Europe, odlučili smo se za konceptijske i kompozicijske promjene koje će tu povijest učiniti ipak dostupnom stranim povjesničarima. U *Povijesnim prilogima* ubuduće nećemo objavljivati samo rasprave na hrvatskom jeziku, nego će oni biti obogaćeni člancima na engleskom ili njemačkom jeziku. Na taj će se način strani povjesničari lakše upoznati s najnovijim rezultatima na području povijesnih znanosti u nas, a istodobno će domaći povjesničari uspostaviti lakšu komunikaciju sa svojim europskim kolegama. Osim toga, sljedeći budući brojevi *Povijesnih priloga* bit će tematski. Jedna će se tema odrediti za rasprave na hrvatskom jeziku, a druga za rasprave na engleskom ili njemačkom. Glavna tema priloga na hrvatskom jeziku za sljedeći broj ovog časopisa, koji će izaći u prosincu tekuće godine, bit će: POLITIČKA KULTURA HRVATSKE KRALJEVINE U DRUGOJ POLOVICI 19. STOLJEĆA. Središnja pak tema s prilogima na njemačkom ili engleskom jeziku imat će ovaj tematski blok: HRVATSKO GOSPODARSTVO I FINANCIRANJE RATA. Svoje priloge na hrvatskom, odnosno engleskom ili njemačkom jeziku treba dostaviti do 30. rujna tekuće godine na adresu uredništva. Prilozi na hrvatskom jeziku moraju imati opseg između 45 i 60 kartica (dakle ukupno najviše 110.000 karaktera ili slovnih mjesta), a na engleskom ili njemačkom jeziku između 30 i 45 kartica (ukupno najviše 85.000 karaktera ili slovnih mjesta). Hrvatski će se prilozi objavljivati s duljim sažetcima na engleskom i njemačkom jeziku, a engleski ili njemački s kraćim sažetcima, dakako, na hrvatskom jeziku. Ako urednički odbor odluči objaviti članak, od autora će se zatražiti da dostavi disketu na kojoj je pohranjen njegov tekst (preporučujemo programe Word 2.0 ili Word 6.0).

Alexander Buczynski

Pregled sadržaja svih dosadašnjih *Povijesnih priloga*

Broj 1, Zagreb, 1982., 308 str.

Vlado Oštrić, *Radnički pokret u jugoslavenskim zemljama od svojih početaka do 1918-1919. godine (I. historiografije SKJ) i odnos općeg, posebnog i pojedinačnog (izmri znanstveni rad) str. 11-61.*

Zlatko Čepo, *Ideje samoupravnog socijalizma u ruskoj komunističkoj partiji (b) 1917-1921. (izvorni znanstveni rad) str. 63-100.*

Zdenka Simončić-Bobetko, *Razvoj tekstilne industrije u Hrvatskoj u razdoblju između dva svjetska rata (1918-1941) (izvorni znanstveni rad) str. 101-203.*

Mira Kolar-Dimitrijević, Položaj radništva sjeverne Hrvatske u vrijeme Savske banovine (izvorni znanstveni rad) str. 205-266.

Fikreta Jelić-Butić, Narodnooslobodilački pokret i Hrvatska seljačka stranka 1941-1942 (izvorni znanstveni rad) str. 267-304.

Broj 2, Zagreb, 1983., 286 str.

Vlado Oštrić, Socijalistički radnički pokret u Hrvatskoj do 1918. godine (izvorni znanstveni rad) str. 9-62.

Stanislava Koprivica-Oštrić, Vojnička pobuna u Varaždinu 23. VII 1919. godine (izvorni znanstveni rad) str. 63-94.

Zdenka Simončić-Bobetko, Razvoj cementne industrije u Hrvatskoj u razdoblju između dva svjetska rata (1918-1941) (izvorni znanstveni rad) str. 95-167.

Mira Kolar-Dimitrijević, Socijalno-ekonomskapolitika gradske općine Zagreba s obzirom na položaj radničkog stanovništva od velike svjetske krize do početka drugoga svjetskog rata (1931-1939) (izvorni znanstveni rad) str. 169-244.

Narcisa Lengel-Krizman, Koncentracioni logori talijanskog okupatora u Dalmaciji i Hrvatskom primorju (1941-1943) (izvorni znanstveni rad) str. 245-283.

Broj 3, Zagreb, 1984., 290 str.

Katarina Spehnyak, Narodni front Jugoslavije (SSRNJ-razvoj, programsko-teorijske osnove i procesi u društvenoj praksi 1945-1983) (izvorni znanstveni rad) str. 9-82.

Lydia Sklevicky, Organizirana djelatnost žena Hrvatske za vrijeme narodnooslobodilačke borbe 1941-1945. (izvorni znanstveni rad) str. 83-127.

Stanislava Koprivica-Oštrić, Vukovarski kongres KPJ (izvorni znanstveni rad) str. 129-166.

Mira Kolar-Dimitrijević, Privredna kretanja, zaposlenost i nezaposlenost radništva Savske banovine 1929-1939. (izvorni znanstveni rad) str. 167-229.

Nada Yuill, Dušan Popović u Londonu (pregledni rad) str. 231-288.

Broj 4, Zagreb, 1985., 274 str.

Narcisa Lengel-Krizman, Prilog proučavanju terora u tzv. NDH. Ženski sabirni logori 1941-1942. godine (izvorni znanstveni rad) str. 1-38.

Nada Kisić-Kolanović, Novo porodično pravo na oslobođenom području Hrvatske 1945-1945. (izvorni znanstveni rad) str. 39-80.

Ivan Jelić, Prilog povijesti brodogradilišta »Split« u revolucionarnom radničkom pokretu i narodnooslobodilačkoj borbi (izvorni znanstveni rad) str. 81-169.

Tonči Sitin, Karakteristike sindikalnog razvitka u Dalmaciji do 1921. god. (izvorni znanstveni rad) str. 171-272.

Broj 5, Zagreb, 1986., 306 str.

Zlatko Matijević, Katolička crkva u Hrvatskoj i stvaranje jugoslavenske države 1918-1921. godine (izvorni znanstveni rad) str. 1-93.

Mirko Valentić, Stanovništvo Hrvatsko-slavonske vojne krajine 1846-1869. (izvorni znanstveni rad) str. 95-130.

Zdravko Dizdar, Pregled razvitka narodnooslobodilačkog pokreta u Samoboru 1941-1945. godine, s posebnim osvrtom na samoborsku omladinsku antifašističku grupu (pregledni rad) str. 131-304.

Broj 6, Zagreb, 1987., 364 str.

Katarina Spehnyjak, Organiziranost i oblici djelovanja Narodnog fronta Hrvatske 1945-1953. godine (izvorni znanstveni rad) str. 1-57.

Zdenko Radelić, Jedinstveni sindikati Hrvatske (1945-1946) (izvorni znanstveni rad) str. 59-138.

Biljana Kašić, Marksizam-lenjinizam i KPJ 1945-1950. (između programatskog htijenja i ideološke funkcije) (izvorni znanstveni rad) str. 139-215.

Berislav Jandrić, Komunistička partija Hrvatske - Savez komunista Hrvatske 1945-1987. Kongresi, sjednice Centralnog komiteta i njegovih organa. Kronologija prema dostupnim izvorima (prethodno saopćenje) str. 217-364.

Broj 7, Zagreb, 1988., 250 str.

Cvetka Knapić-Krhen, Jugoslavenska radnička društva u Beču i Grazu i pokušaj osnivanja Saveza jugoslavenskih radničkih društava na prijelazu stoljeća (1888-1914) (prethodno saopćenje) str. 1-30.

Zdenka Simončić-Bobetko, Agrarna reforma na području Hrvatskog zagorja, Međimurja i Po-dravine u međuratnom razdoblju (1918-1941) (izvorni znanstveni rad) str. 31-76.

Mira Kolar-Dimitrijević, Zagrebačke tvornice svile s osvrtom na klasnu i oslobodilačku borbu radništva do nacionalizacije (izvorni znanstveni rad) str. 77-136.

Slobodan Zarić, Aktivnost organizacije KP Hrvatske na području kotara Sisak u toku 1941. i 1942. godine (pregledni članak) str. 137-162.

Vilim Ribić, Pregled ekonomske literature na osnovi teoretskih konceptijskih i konkretizacijskih problema privredne zbilje (Razdoblje centralističko-administrativnog rukovođenja privredom) (pregledni članak) str. 163-202.

Dalibor Cepulo, Razvoj političkog i pravnog sistema Jugoslavije u poslijeratnom periodu (1945-1968). Pristup istraživanju i literatura (pregledni članak) str. 203-248.

Broj 8, Zagreb, 1989., 232 str.

Zlatko Matijević, Reformni pokret dijela nižega katoličkog svećenstva u Hrvatskoj (1919-1924. god.) (izvorni znanstveni rad) str. 1-90.

Zdenka Simončić-Bobetko, Agrarno pitanje u Dalmaciji između dva rata (1918-1941) (izvorni znanstveni rad) str. 91-141.

Zdravko Dizdar, Logor Kerestinec (izvorni znanstveni rad) str. 143-192.

Slobodan Zarić, Revolucionarna aktivnost omladine na području Siska uoči i u toku NOR-a i socijalističke revolucije (pregledni članak) str. 193-231.

Broj 9, Zagreb, 1990., 260 str.

Igor Karaman, Uloga malog i srednjeg poduzetništva u oblikovanju kapitalističkog privrednog sustava na tlu Hrvatske (izvorni znanstveni rad) str. 1-36.

Mirko Valentić, Osnovni problemi prometne integracije i jadranske orijentacije hrvatskog poduzetničkog građanstva u XIX. stoljeću (izvorni znanstveni rad) str. 37-84.

Zdenka Simončić-Bobetko, Kolonizacija u Hrvatskoj 1919-1941. godine (izvorni znanstveni rad) str. 85-164.

Mira Kolar-Dimitrijević, Strani kapital i Banovina Hrvatska 1939-1941. (izvorni znanstveni rad) str. 165-194.

Berislav Jandrić, Obrazovanje kadrova KPH 1945-1949. godine (izvorni znanstveni rad) str. 195-259.

Broj 10, Zagreb, 1991., 254 str.

Mirko Valentić, Temeljne značajke povijesti Vojne krajine (izvorni znanstveni rad) str. 1-36

Milan Kruhek, Granice Hrvatskoga Kraljevstva u međunarodnim državnim ugovorima (1606-1791. godine) (izvorni znanstveni rad) str. 37-79.

Alexander Buczynski, Stvaranje vojnih komuniteta Bjelovara i Petrinje (izvorni znanstveni rad) str. 81-102.

Petar Korunić, Program konfederalizma u hrvatskoj političkoj i društvenoj misli u 19. stoljeću (izvorni znanstveni rad) str. 103-157.

Mato Artuković, »Vrač pogadač« -prilog proučavanju srpskog novinstva u Hrvatskoj (izvorni znanstveni rad) str. 157-192.

Iskra Iveljić, Trgovačka elita kao čimbenik modernizacije i hrvatske nacionalne integracije šezdesetih godina 19. stoljeća (izvorni znanstveni rad) str. 193-217.

Zdenka Simončić-Bobetko, Agrarne promjene u Đakovštini 1918.-1941. godine (izvorni znanstveni rad) str. 219-247.

Broj 11, Zagreb, 1992., 322 str.

Milan Kruhek, Izgradnja obrambenog sustava slavonske granice u tijeku 16. stoljeća (izvorni znanstveni rad) str. 1-38.

Snježana Buzov, Vlaško pitanje i osmanlijski izvori (izvorni znanstveni rad) str. 39-60.

Alexander Buczynski, Obveze i povlastice krajiških časnika (izvorniznanstveni rad) str. 61-110.

Andrej Cebotarev, Statistička djelatnost Ogulinske krajiške pukovnije i njezina dokumentacijska grada (1746.-1873.) (izvorni znanstveni rad) str. 111-176.

Petar Korunić, Hn'atski nacionalni i politički program 1848/1849. godine (izvorni znanstveni rad) str. 177-252.

Mira Kolar-Dimitrijević, Hn'atsko-slavonsko gospodarsko društvo kao središnja zadruga (1907.-1925.) (izvorni znanstveni rad) str. 253-289.

Zdenka Simončić-Bobetko, Strukturne promjene zemljišnih gospodarstava sisačkog područja 1918.-1941. godine (izvorni znanstveni rad) str. 291-316.

Broj 12, Zagreb, 1993., 352 str.

Snježana Buzov, Razgraničenje između Bosanskog pašaluka i mletačke Dalmacije nakon kandijskog rata (izvorni znanstveni rad) str. 1-38.

Alexander Buczynski, Rimokatolička i pravoslavna crkva u Vojnoj krajini (1740.-1868.) (izvorni znanstveni rad) str. 39-96.

Mira Kolar-Dimitrijević, Društvene promjene izazvane Napoleonovim ratovima i francuskom revolucijom u petrinjskom kraju u tekstovima Josipa Gorščaka (izvorni znanstveni rad) str. 97-131.

Petar Korunić, Oporijeklu hrvatske nacije u hrvatskoj politici u XIX. stoljeću: Teorija o narodnoj zajednici (naciji) u djelu M. Pavlinovića 1862. (izvorni znanstveni rad) str. 133-227.

Zdenka Simončić-Bobetko, Mijena strukture podiobe zemljišnih gospodarstava u Hrmtskoj 1895.-1931. godine (izvorni znanstveni rad) str. 229-279.

Kritički osvrti:

Zef Mirdita, Pokušaj rasvjetljavanja i rješavanja problema fenomena »planinskih« odnosno »pastirskih« socijalnih struktura Balkana (pregledni rad) str. 283-326.

Ocjene i prikazi:

Prilozi za orijentalnu filologiju, 41 (Sarajevo, 1991.) (Andrej Cebotarev) str. 329-345.

Broj 13, Zagreb, 1994., 286 str.

ZefMirdita, Sudjelovanje vojske Hrvatskoga Kraljevstva u bitci naroda kod Vame (pregledni rad) str. 9-25.

Fazileta Cviko-Hafizović, Grad Požega kao sjedište Požeškog sandžaka - urbani i privredni razvoj u 16. stoljeću (izvorni znanstveni rad) str. 27-76.

Alexander Buczynski, Organizacija policije i pravosuđa u Vojnoj krajini (izvorni znanstveni rad) str. 77-109.

Tomislav Markus, Federalizam i konfederalizam u tekstovima Slavenskog juga 1848.-1850. (izvorni znanstveni rad) str. 111-137.

Zdenka Šimončić-Bobetko, Selo u Hrvatskoj 1918.-1934. godine - gospodarski aspekt (izvorni znanstveni rad) str. 139-178.

Mira Kolar-Dimitrijević, Srpsko viđenje poljoprivrednog gospodarstva nekih prisavskih oblasti 1925.11926. godine (pregledni rad) str. 179-218.

Bosiljka Janjatović, Hrvatska 1928.-1934. godine: vrijeme organiziranih političkih ubojstava (izvorni znanstveni rad) str. 219-244.

Kritički osvrti:

Andrej Čebotarev, Promišljanje nekih teza Contova djela o Slavenima (stručni članak) str. 247-260.

Ocjene i prikazi:

Centre d'études des civilisations de l'Europe centrale et du sud-est Cahiers, N° 8. Les Aroumains. INALCO. Publications Langues' O. Paris, 1989., 186. (ZefMirdita) str. 263-273.

Srećko M. Džaja, Bosnien-Herzegovina in der österreichisch-ungarischen Epoche (1878-1918). Die Intelligentsia zwischen Tradition und Ideologie. Südosteuropäische Arbeiten. 93. R. Oldenberg Verlag, München, 1994, 287 (ZefMirdita) str. 273-278.

Vladimir Rezar